

Go!
OUDERS

**SAMEN MET OUDERS NAAR
EEN GROENE EN DUURZAME
SPEELPLAATS: DENK & DOE MEE!**

OUDERBLIK

INLEIDING

Voldoende jeugd- en speelruimte op een kwalitatieve speelplaats is belangrijk voor kinderen en jongeren. Het bevordert het mentale en fysieke welbevinden van de leerlingen; hoe meer uitdaging op een speelplaats hoe meer kinderen spelen en bewegen. Verder biedt het kansen om meer te spelen in de nabijheid van andere kinderen. Spelen betekent ontspanning, beweging en ontmoeting (MOEV; Speelplaatsanimatie Don Bosco). Er wordt ook steeds meer nagedacht over het inzetten van publieke ruimtes (in de buurt van de school) en het opentrekken van de schoolmuren naar de bredere omgeving. Op die manier creëer je plekken waar kinderen en jongeren kunnen leren en spelen, tijdens, maar ook na de schooluren.

Wanneer de school de deuren wagenwijd openzet voor de buurt, en voor iedereen die betrokken is in de omgeving van een leerling, mogen ouders daar niet bij ontbreken. Bovendien is een speelplaatsproject een laagdrempelige manier om ouders kennis te laten maken met de school, hen te betrekken en op die manier een vertrouwensband tussen school en ouders te versterken.

In deze ouderblik willen we scholen en ouderwerkingen inspireren om aan de slag te gaan met hun speelplaats en daarbij enkele tips geven over de rol die ouders daarbij kunnen spelen. We bezochten Basisschool De Tandem, Atheneum De Tandem en Leefschool 't Droomschip te Eeklo. De bevindingen uit de bezoeken worden in deze ouderblik uitgebreid omschreven. Verder geven we in een hinkelpad enkele steunpunten mee die als basis kunnen dienen om aan de slag te gaan met de speelplaats. Daarnaast lijsten we verschillende vergeet-mij-nietjes op als inspiratie om ouders te betrekken in dit proces. Tot slot worden enkele organisaties aangehaald die extra ondersteuning kunnen bieden.

INHOUD

Inleiding	2
Een open poort: welkom in Eeklo	4
Een hinkelpad als basis voor een nieuwe speelplaats	8
Vergeet-mij-nietjes als tips voor ouderbetrokkenheid bij een speelplaatsproject	11
Waar haal ik mijn mosterd?	12
Bibliografie	14
Materialen GO! ouders	15

EEN OPEN POORT: WELKOM IN EEKLO

“Het is belangrijk rekening te houden met de context van de school, van de buurt tot de aarde, en duurzaam te werk gaan in een proces dat altijd moet blijven lopen”

Op 8 november 2022 trekken we richting Eeklo om de nieuwe speelplaatsen van 't Droomschip, De Tandem en het Atheneum van Eeklo te bewonderen. We spreken af met Ken, beleidsondersteuner van GO! basisscholen De Tandem en 't Droomschip en Kobie, directeur van de basisschool De Tandem. Verder kunnen we ook Christof, de directeur van het Atheneum, even strikken voor een gesprek. Ze vertellen alle drie over de manier waarop hun huidige speelplaats tot stand is gekomen: van tekeningen van de droomspeelplaats volgens leerlingen tot enquêtes voor ouders en ideeën van leerkrachten. Ze denken na over de voordelen om ouders te betrekken in dit proces en vatten enkele tips samen die ze graag met andere scholen delen.

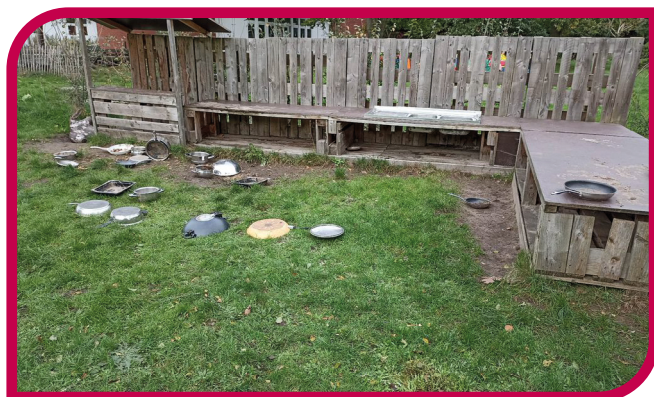
Hoe zou u de context schetsen waarin het project op jullie school werd opgestart?

Vroeger waren er betonnen klinkers met hier en daar een strookje gras. Er was zeer weinig uitdaging en afwisseling, ook in het secundair. We werden gewaar dat er in de basisschool daardoor heel veel conflicten waren.

In 2018 zijn we een project opgestart met mensen van de basisschool en van het secundair. Daarbij begonnen we met het uitschrijven van een visie van wat we wilden en aan welke voorwaarden onze school - en specifiek onze speelplaats - eigenlijk moest voldoen. Naast de leerkrachten werden ook de leerlingen, ouders en de buurt daarbij betrokken.

Als één van de partners startte MOS (Milieu op school) het proces op met een studiedag voor de leerkrachten: “Vijftig tinten groen”. Daarbij kregen ze praktijkvoorbeelden van andere scholen, netoverschrijdend. Nadien bevroegen we leerlingen en ouders. We vroegen hen te bedenken hoe hun droomspeelplaats eruit zou zien; wat ze zeker graag aan bod zouden willen laten komen. Tot slot werd naar de context hier in Eeklo gekeken. Redelijk wat kinderen hebben te weinig ruimte om na school te kunnen bewegen. Die analyse van de buurt hebben we er dus ook bijgetrokken. Zo vertrok onze visie vanuit het idee van een open, brede school. Bovendien leidde dat ertoe dat we wat meer subsidies binnenhaalden.

Vervolgens zijn we aan de slag gegaan met het tekenen van de plannen. Daarvan is al een deeltje gerealiseerd en werken we nog enkele kleine dingetjes af. Zo hebben we een keer een workshop gedaan op woensdagnamiddag om het grasveldje hiernaast aan te pakken. Daar stonden speeltoestellen die niet meer veilig waren en dus niet meer gebruikt mochten worden. Die zijn allemaal verwijderd en met weinig middelen hebben we het een en ander kunnen realiseren. Een buitenkeuken en de samensmelting met het secundair dat gerealiseerd werd zijn daar twee voorbeelden van. Er ligt achter de school een groot grasveld en omdat het secundair een hele uitgebreide sportafdeling heeft is daar een sportveldje gekomen. Er werd dan gekeken naar wat zij daarvoor nodig hebben en hoe wij daar als basisschool een stuk mee van kunnen profiteren. Heel dat stuk delen we nu tussen beide scholen. Bovendien is het in de toekomst ons plan om het nog meer open te stellen voor de hele buurt, tot na schooltijd.

Het buitenkeukentje dat zeer populair is bij de kleuters

Het gedeelde sportveld

Enkele zaken op het plan stellen we nog even uit vanwege grote, geplande verbouwingen. Doordat er met kranen en camions gewerkt zal worden, willen we geen dingen realiseren die binnen vijf jaar weer weg moeten of die kapot gemaakt zullen worden. Zo, dat schetst een beetje ons totaalproject.

Hoe werden ouders daarin precies betrokken?

We betrokken ouders via een infoavond en nadien door een enquête af te nemen. We organiseren per jaar sowieso twee MOS-dagen. Dat zijn werkdagen voor het team en ook voor ouders die willen helpen. Als je een ouderteam hebt is dat wel echt een grote meerwaarde. Bij ons is dat nu een beetje minder het geval en we worden gewaar dat dat soms moeilijk is om enkel met de personeelsleden de speelplaats te onderhouden. De ouderwerking zou hier heel wat in kunnen betekenen.

De tweejaarlijkse oudergespreksavond organiseren we over verschillende onderwerpen. Zo ook rond speelplaatsen. We luisterden naar de bevindingen van de ouders over de speelplaats en vroegen hen naar hun ideeën voor een toekomstige speelplaats.

Voor de oudergespreksavond gaan we te werk via een loting. Dat wil zeggen dat we niet telkens alle ouders uitnodigen, maar dat er per klas een naam van een leerling wordt getrokken wiens ouders uitgenodigd worden. Niet alle ouders komen, maar vaak zijn ze wel redelijk talrijk aanwezig. Ook ouders waarvan we niet verwacht hadden dat ze gingen komen. Er was bijvoorbeeld een papa die altijd komt naar de oudercontacten, maar waarmee er daarbuiten weinig contact is. Bovendien merken we ook op lange termijn die meerwaarde. Ondanks twee jaar corona, deelden ouders hun ervaringen met elkaar: "Dat was wel echt fijn en interessant en we mochten ons gedacht zeggen."

WIST JE DAT...

Een speelplaatsproject je oudernetwerk versterkt? Het is een concrete manier om ouders bij elkaar te brengen, hen te leren kennen en te activeren op school.

Ouders werden bevraagd via enquêtes en oudergesprekavonden om een plan uit te werken. Werden ze ook betrokken bij de effectieve bouw of het aanleggen van de speelplaats? En op welke manier?

De tweejaarlijkse MOS-dagen die we organiseren zijn werkdagen voor het team en voor ouders die mee willen helpen. Een papa, die op hoogte was van het speelplaatsproject en de MOS-dag, stelde voor om aarde aan te leveren die hij nog op overschot had door zijn job. Hierdoor konden we grote speelheuvels creëren.

In 't Droomschip is er zelfs een MOS-werkgroep met ouders. Zij hebben bijvoorbeeld een poel, die lag te overwoekeren, onder handen genomen. Daar heeft een hele delegatie ouders samen met een leerkracht de poel volledig onder handen genomen.

Wat zijn de kansen en voordelen van ouderbetrokkenheid met betrekking tot speelplaatsen?

Een actieve oudervereniging

We zijn ervan overtuigd dat het een serieuze meerwaarde is als scholen een actieve oudervereniging hebben die kan helpen. Onze oudervereniging staat terug in de kinderschoenen, maar vorig jaar hebben ze een aantal geldacties gedaan waarmee de school zittools kon kopen. Dat zijn zitjes die dienen als een bureau voor buiten. Daarnaast zijn er nu ook picknicktafels voor de kleuters die kunnen buitenstaan. Deze acties helpen ons ook onze visie op outdoor education te realiseren.

WIST JE DAT...

Een gebrek aan uitdagende dingen om te doen in een speelruimte de belangrijkste reden is voor de toename van pesten? (BLES, 2021)

Speelheuvel gemaakt met de aarde die een papa aan de school schonk

Buitenruimte die de mogelijkheid biedt om de kinderen buiten les te laten volgen

De poel die werd aangelegd en onderhouden door ouders

De laarzen van de leerlingen waarmee ze op de speelplaats spelen bij nat weer

Alle stemmen horen

“Ze hebben vaak iets van ‘ik ben maar de mama, ik heb niets te zeggen’, maar nee he, het is juist heel waardevol om die mening ook te hebben. Je kan ook maar met een kind aan de slag gaan als je allemaal op dezelfde lijn staat en de ouders zijn de belangrijkste partner in dat verhaal.”

Om te voorkomen dat we vervallen in het kiezen van steeds dezelfde ouders die altijd komen, werken we met een loting. Zo creëren we meer diversiteit en horen we stemmen die we nog niet kennen. Bij activiteiten die we organiseren houden wij heel goed bij wie we wel en niet gezien hebben en dan gaan we ouders individueel aanspreken. Mensen hebben soms wat schroom om op een school te komen. Door ze te betrekken op een andere manier - door extra moeite te doen - bereik je ze wel en heb je soms een hele grote return tegenover de *effort* die je erin hebt gestoken. Bovendien gaat dat niet enkel over de speelplaats, maar over heel veel zaken.

Welke valkuilen hebben jullie ervaren bij de opstart van het speelplaatsproject?

Verantwoordelijkheid onderhoud

Als je aan de slag gaat met een vergroening van je speelplaats, dan moet je opletten dat bijvoorbeeld het onderhoudspersoneel niet overbelast geraakt. Dat is voor ons wel een werkpunt: ouders betrekken bij het onderhouden van de speelplaats. Het is heel leuk als het aangeplant is, maar daarna moet het ook onderhouden worden. We hebben wel die MOS-werkgroep, maar je kan geen tien keer op een jaar zo'n namiddag doen. Het is dus belangrijk om van in het begin te zorgen dat je alle partijen hoort. Voor beurtrollen qua onderhoud bijvoorbeeld moet je je team meehebben om het te doen werken. Verder kan een rol gegeven worden aan buurtbewoners. Zo kunnen mensen die het zien zitten en die dagelijks een keer passeren onze kippen komen voeren of de haag af en toe snoeien. Vroeger deden leerkrachten dat in de vakanties, maar na een tijdje dooft het enthousiasme toch een beetje uit. Daar hebben wij ons in het verleden een beetje aan mispakt.

Het allemaal zelf willen doen

Zowel op de speelplaats van het Atheneum als op het gedeelde grasveld werd veel zitruimte gecreëerd in een amfitheater dat werd gemaakt van de oude tegels van de speelplaats. Dat zijn zaken die we gemakkelijk zelf konden doen met leerkrachten, leerlingen en ouders. Wij hebben echter ondervonden dat je sommige dingen beter uitbesteedt. We willen heel veel zelf proberen, maar hebben niet altijd de kennis. We konden al een aantal keer de kennis van ouders nuttig gebruiken in onze projecten. Als je zo een paar mensen hebt - ouders of buurtbewoners - is dat een grote meerwaarde. Andere zaken moeten dan uitbesteed worden aan externe partners met kennis van zaken.

Jullie hebben bepaalde zaken uitbesteed aan externe partners. Welke organisaties werden betrokken om de nieuwe speelplaats te creëren?

MOS is voor ons altijd de eerste partner waar we contact mee opnemen als we iets willen realiseren op de speelplaats. Ten eerste brengen zij ons in contact met andere organisaties zoals bijvoorbeeld Pro Natura. Pro Natura werkt met mensen uit kwetsbare milieus, wat het hele project op die manier ook een maatschappelijke meerwaarde geeft. Ten tweede kijkt MOS naar het totaalplaatje van je context en ruimte. Als je met hen samenwerkt willen ze bijvoorbeeld dat je inheemse plantsoorten neemt. Het duurzaamheidsgegeven zit er met andere woorden heel sterk in. Als je dat zelf doet, ga je er misschien minder snel bij stilstaan terwijl zij wel die expertise in huis hebben. Ten derde weten zij waar we moeten zijn om een dossier in te dienen: zoals bij CERA of de Koning Boudewijn Stichting, de stad en de provincie. Vanuit ons schoolbestuur worden wij daar ook een stuk in ondersteund en hebben wij lijsten van welke subsidies we waar kunnen aanvragen.

“Stad Eeklo heeft bijvoorbeeld het sportveld medegefinancierd. Dat is ook omdat de site wordt opengesteld voor de buurt. Zo is er ook een meerwaarde voor de stad, waardoor zij ook voor een stuk kon bijdragen. Dat is dan eigenlijk een win win.”

Bloembakken op de speelplaats voor meer zitplaatsen en een amfitheater naast het sportpleintje werden gemaakt van de oude tegels van de speelplaats.

EEN HINKELPAD ALS BASIS VOOR EEN NIEUWE SPEELPLAATS

Kinderen zijn niet langer tevreden met een grijze, bakstenen speelplaats zonder uitdagingen. In 2014-2015 dacht De Ambrassade samen met een heleboel partners met expertise een toekomstvisie uit. Deze "Speelplaats met toekomst"-visie kan als leidraad en gids dienen om een eigen visie over de (nieuwe) speelplaats te vormen. Spring mee op het hinkelpad en laat je inspireren!

Klik [hier](#) voor meer info (De Ambrassade).

Een school met visie, van binnen en van buiten

Alvorens je kan starten aan het bouwen van een (nieuwe) speelplaats, is het belangrijk een visie te ontwikkelen waarin de school een eigen kijk op spelen en leren beschrijft. Deze visie moet passen binnen het pedagogisch project van de school, maar ook binnen de bredere samenleving. Wanneer je een visie hebt, wordt het mogelijk om je eindresultaat te evalueren samen met de mensen die gebruik maken van de speelplaats. Zo ontstaat een speelplaatscultuur die continu evolueert. Naast de betrokkenheid van die verschillende partners (leerlingen, ouders, de buurt...), kan de school ook ondersteund worden door organisaties zoals MOEV en De Ambrassade.

Iedere eerste dinsdag van de maand organiseert juf Lien een voorleesdag voor ouders: elke maand worden enkele ouders uitgenodigd om langs te komen. De klas luistert dan buiten in het nieuwe amfitheater van de school naar de verhalen die de ouders meebrengen.

Variatie, voor ieders welbevinden

Een speelplaats is een plek waar iedereen zich thuis kan voelen. Er moeten mogelijkheden zijn voor elk kind. De ideale speelplaats heeft zowel plaatsen waar kinderen (fysiek) uitgedaagd worden, maar ook voldoende plekken waar kinderen tot rust kunnen komen.

Elke dag natuurlijk, gezond, en goed voor het leefmilieu

Kinderen houden ervan om buiten te zijn. Ze komen er tot rust, vinden er uitdagingen, maken kennis met de biodiversiteit, zijn vrij in de natuur... Het geeft kinderen spelenderwijs inzicht en vaardigheden om zich in te zetten voor een duurzame samenleving. Het is niet alleen leuk voor kinderen om in de buitenlucht te zijn, maar het heeft bovendien ook een positieve invloed op de lichamelijke en mentale gezondheid.

(Van)buiten leren

Studies tonen aan dat buiten les krijgen goed is voor de motivatie, de weerstand en de gezondheid van kinderen. Bovendien ontwikkelen kinderen en jongeren tijdens spel allerlei vaardigheden, worden ze behendiger en leren ze spontaan. Buiten les krijgen zorgt ervoor dat er meer zintuigen geprikkeld worden waardoor de leerstof veel beter blijft hangen.

Een buitenklas

(Speel)plaats voor kunst, creativiteit en techniek

Spelen is meer dan enkel spelletjes spelen. Zo is de speelplaats de ideale plek om aan de slag te gaan met andere soorten 'spel'. Denk maar aan: muziek, (beeldende) kunst, techniek, constructie...

Basisschool De Tandem heeft aan de zijkant van één van hun gebouwen "de bouwzone". Het is een veldje met materialen om kampen te bouwen (takken, paletten, houten balken, stenen...). Aan de hand van een beurtrol mogen de klassen hier om de beurt wekelijks kampen bouwen en spelen. Op vrijdagmiddag wordt er tijd gemaakt om de kampen terug af te breken en plaats te maken voor de volgende klas.

De bouwzone

Ruimte dynamisch en co-creatief creëren en delen

Een speelplaats is nooit helemaal af. De leerlingen, leerkrachten, ouders en buurtbewoners geven haar altijd opnieuw vorm. Die participatie creëert verantwoordelijkheid, enthousiasme en betrokkenheid. Door het dynamische karakter worden de betrokkenen in gang gezet. De speelplaats groeit mee met haar gebruikers en wordt steeds aangepast aan de noden die er zijn.

Een dynamische speelplaats heeft verschillende functies. Het kan dienen als een plek om te sporten, te bouwen, te spelen, te ontdekken, maar ook als een extra plaats om te leren. De multifunctionele speelplaats is er voor en door verschillende partners en ze creëert mogelijkheden en winst voor al die betrokken partijen. Zo is een schoolspeelplaats er in de eerste plaats voor de leerlingen, maar kan ze daarnaast ook voor andere doeleinden dienen. Zo kan de speelplaats opengesteld worden naar buurtbewoners of initiatieven van de stad, gemeente...

Aleida, de mama van Yussef, gaat elke woensdagavond met haar zoon en zijn vrienden uit de buurt voetballen op het nieuwe sportveld van de school van Yussef. Elke zondag worden er op datzelfde sportveld ook Kubb-wedstrijden georganiseerd door een club van de gemeente.

Ruimte delen is ruimte creëren. Met de coronacrisis kwam in 2020 het belang van jeugd- en speelruimte nog eens extra in de actualiteit. Collectieve ruimtes zoals speelplaatsen kunnen ingezet worden om ruimtes laagdrempelig en toegankelijk te maken. Ze bieden een oplossing voor dichtbebouwde en drukbevolkte gebieden en gaan ruimteverspilling tegen doordat er geen leegstand is buiten de schooluren.

De wilgenhutten die schaduw voorzien op de speelplaats

Ecosysteem in een veranderend klimaat

Speelplaatsen brengen grote kansen met zich mee op vlak van klimaateducatie. Kinderen (en ouders) kunnen zelf met klimaatideeën op de proppen komen en deze kunnen op kleine schaal worden uitgewerkt. Een speelplaats kan ook bijdragen aan de klimaatadaptatie en dienen als buffer tegen klimaatveranderingsprocessen. Zo kan je bijvoorbeeld experimenteren met bomen of struiken die schaduw voorzien op de speelplaats.

SPELEN IS HET UITGANGSPUNT, MAAR DENK OOK AAN:

Spelen is belangrijk. Denk maar aan de creativiteit van kinderen of hoe ze leren samenleven door tijdens het spelen regels te verzinnen, rollen te verdelen of te onderhandelen. Daarbij is het interessant, al dan niet nodig, om even verder te kijken: bijvoorbeeld naar gender als aandachtspunt en naar de veiligheid als randvoorwaarde van spelen.

Gender als uitgangspunt

Uit het buitenspeelonderzoek (Kind & Samenleving, 2019) blijkt dat meisjes minder buiten spelen. Dat meisjes minder aanwezig zijn in de publieke ruimte, heeft te maken met genderverschillen in verwachtingen, normen en rollen. Het is belangrijk even aandacht te vestigen op gendersensitiviteit bij het inrichten van de nieuwe speelplaats. Meisjes zijn vooral op zoek naar avontuur en naar plekken waar iets te beleven valt, maar ondervinden drempels om naar buiten te gaan wanneer speelruimtes geclaimd worden door één bepaald groep. Het meest klassieke voorbeeld hierbij is het voetbalveld waar meestal de oudere jongens van de school de ruimte innemen. Bekijk hier de digitale [interactieve publicatie 'Meisjes en de publieke ruimte'](#).

Veiligheid als randvoorwaarde

Spelen brengt verder ook soms risico's met zich mee. Volgens BLES is het daarom belangrijk om risicovol spelen niet te mijden: "Een buitenruimte moet niet zo veilig mogelijk zijn, maar wel zo veilig als nodig." Door een goede risicoanalyse te maken ([zie hier](#)) denk je over elke ingreep grondig na (BLES, 2021). Wanneer die analyse ook gekoppeld is aan de visie van de school en je ze deelt met het hele schoolteam, de leerlingen, de preventieadviseur, de ouders enzovoort, ben je reeds op de goede weg (MOEV).

VERGEET-MIJ-NIETJES ALS TIPS VOOR OUDERBETROKKENHEID BIJ EEN SPEELPLAATSPROJECT

Indien je als schoolteam of ouderwerking aan de slag wil gaan met je speelplaats, en liefst met zoveel mogelijk ouders, is het belangrijk te geloven in de meerwaarde van partnerschap. Met het "Rapport Partnerschap" wil Recht-Op vzw (2021) aantonen dat die overtuiging de eerste stap is voor openheid naar ouders toe. Dat partnerschap moet wederzijds zijn, maar het is wel in eerste instantie aan de school om, indien zij voldoende middelen hebben, de hand te reiken aan ouders door een warm onthaal (**zie Ouderblik GO! ouders: onthaal**) met ontmoetingen tussen leerkrachten en ouders. Om dat partnerschap te vertalen naar ouderbetrokkenheid bij een speelplaatsproject kunnen de volgende tips dienen als zaadjes.

Nodig ouders uit om mee te denken

- Organiseer een ouderavond waarop elke ouder zijn/haar ideeën kan delen over hoe de nieuwe speelplaats er moet uitzien. Op de website van GO! ouders vind je een methodiekenbundel terug met daarin verschillende methodieken over hoe een ouderavond aangepakt kan worden.
- Selecteer enkele ouders per klas voor een overleg met de projectgroep. Motiveer deze ouders om de ideeën van de andere ouders in de klas te verzamelen en naar de vergadering te brengen.
- Plaats een ideeënbus voor ouders aan de ingang van het schoolgebouw. Dit is een laagdrempelige manier om ideeën te verzamelen. Dergelijke ideeënbus kan ook een digitale vorm aannemen.
- Als er reeds een ouderwerking aanwezig is op school, betrek deze dan actief bij elke fase van het proces.

Juf Karen en meester Guido willen de ideeën verzamelen voor de heraanleg van de speelplaats. Ze printen een QR-code en hangen deze samen met een opvallende slogan op het prikbord aan de schoolpoort. Zahra, de mama van Leentje, scant bij het ophalen van haar dochter de QR-code en komt zo rechtstreeks op een invulformulier om haar ideeën over de nieuwe speelplaats te delen met juf Karen en meester Guido.

Communiceer over de ontwikkelingen

- Informeer alle ouders bij het begin van het project. Dit kan bijvoorbeeld via het inplannen van een infoavond. Het is belangrijk om aan ouders uit te leggen hoe en waarom hierrond gewerkt zal worden. Zo kunnen ook al een heleboel vragen of bedenkingen gecounterd worden.
- Breng ouders regelmatig op de hoogte over wat er verwezenlijkt wordt. Doe dit aan de hand van briefjes, Smartschool, oudercontacten... Denk ook aan andere kanalen: YouTube, Facebook, een blog. Basisschool Omer Wattez maakte bijvoorbeeld een **YouTube** filmpje over hun groene speelplaats om ouders te informeren. Door ouders regelmatig te informeren, wek je interesse op en prikkel je misschien ouders die (in de toekomst) graag willen meewerken aan het project.

Bij het horen van de plannen om een fietsparcours aan te leggen, dacht Ann (de mama van Sien en Kobe) meteen aan de grote overschot grond bij haar thuis van de verbouwingen. Ze contacteerde de juf van Sien en met deze grond werd het fietsparcours mede mogelijk gemaakt.

Vraag hulp

Er zijn ongetwijfeld ouders met specifieke vaardigheden of materialen ([zie Materialen GO! ouders: Materialen voor ouderwerkingen: Wie doet er mee?](#)) die graag een handje willen toesteken. Ben je bijvoorbeeld van plan een moestuin aan te leggen? Doe een oproep naar ouders en buurtbewoners met groene vingers die graag een handje willen toesteken.

Feest

Een officiële feestelijke opening voor alle leerlingen en hun ouders is dé kans om de betrokkenheid van ouders hoog te houden bij het speelplaatsverhaal. Het kan gezien worden als een soort bedanking voor al de ouders die geholpen hebben. Daarnaast zien ouders dan het resultaat van hun werk en/of het werk van andere medewerkers. Het is dus ook een goede manier om andere ouders te prikkelen die zich in de toekomst willen engageren voor het blijvend onderhoud.

Onderhoud en budget

Het is belangrijk rekening te houden met de nood aan het onderhoud van een groene speelplaats. Vergeet bovendien niet dat sommige kosten herhaald zullen worden bij het onderhouden van je groene speelplaats. Denk maar aan de planten en bomen die regelmatig gesnoeid moeten worden, de kippen die eten en drinken moeten krijgen... Ga luisteren bij ouders hoe zij kunnen meehelpen hierin en houd het beschikbare budget steeds in het achterhoofd.

Een tip om dat financiële plaatje te bewaken is het bepalen van een langetermijnvisie. Dat helpt om te beseffen dat een speelruimte nooit af is en het zelfs een goed idee kan zijn om met een basisstructuur te beginnen in plaats van meteen verschillende kleine acties te ondernemen. Bovendien is het stuk voor stuk aanpakken van de speelplaats voor kinderen heel uitdagend en leuk, want elke generatie leerlingen kan de speelplaats mee vormgeven. Zo komt er bijvoorbeeld elk jaar iets bij, wat bijdraagt aan het gevoel verbonden te zijn met de speelplaats en de school (Van Assche, 2012-2013).

Steven, de papa van Fien, woont tegenover de school. Tijdens de schoolvakanties gaat Steven elke dag de kippen op school eten en drinken geven. Fien speelt terwijl op de houten balanceerbalken op de speelplaats. Steven en Fien mogen de eitjes die de kippen gelegd hebben, meenemen naar huis.

WAAR HAAL IK MIJN MOSTERD?

Heel wat organisaties ontfermen zich over het creëren van duurzame, kwaliteitsvolle, groene speelruimtes voor kinderen en jongeren. Er is een groot arsenaal aan informatie en inspiratie te vinden op het internet. Hieronder worden enkele organisaties kort toegelicht om een idee te geven waar je terecht kan alvorens aan de slag te gaan.

Klik op het logo voor meer informatie.

MOEV

MOEV is een organisatie die zich focust op het inspireren en ondersteunen van scholen. Scholen die willen inzetten op “meer bewegen en minder zitten” kunnen hier terecht. De website van MOEV beschikt over meer dan 200 inspiratiebronnen over hoe je zelf aan de slag kan gaan. Daarnaast ondersteunen zij scholen op verschillende manieren. MOEV organiseert onder meer vormingen, ze hebben een uitleendienst met materialen en geven gericht advies op maat.

MOS

Bij MOS wordt gefocust op het creëren van een milieuvriendelijke en duurzame leer- en leefomgeving. Zij gaan samen aan de slag met de leerlingen, het schoolteam en het netwerk van de school om een duurzame toekomst voor onze planeet te garanderen. Ook bij MOS kan je terecht voor begeleidingen op maat, informatie, inspiratie en vormingen.

Klik op het logo voor meer informatie.

Klik op het logo voor meer informatie.

BLES

Het schoolfeest van Groenlaar vindt plaats voor alle vestigingen gezamenlijk op de hoofdzetel van de school. Het BLES staat voor Buiten Spelen en Leren en is een expertennetwerk vol professionals. Samen met leerlingen, leerkrachten, ouders en de buurt ontwerpt BLES krachtige speel- en leerplekken. Hierbij wordt veel belang gehecht aan het proces en aan hoe de gecreëerde plekken worden ingezet in de speel- en leerpraktijk. De focus van BLES ligt op een goed ontwerp, vergroening, vorming, outdoor learning en meer.

GoodPlanet Belgium

Via projecten, campagnes en workshops verspreidt GoodPlanet kennis rond duurzaam samenleven. Op hun website vind je een groot aanbod projecten rond duurzaamheid. Deze zijn handig gerangschikt in categorieën zodat je snel kan terugvinden waarnaar je op zoek bent.

GOODPLANET.be
Klik op het logo voor meer informatie.

DE AMBRASSADE

bureau voor jonge zaken
Klik op het logo voor meer informatie.

De Ambrassade

De Ambrassade zet zich in om jeugd, jeugdwerk, jeugdinformatie en jeugdbeleid op de kaart te zetten. Ook het creëren van een kwaliteitsvolle speelruimte voor kinderen en jongeren valt hieronder. Zij hebben een grote kennisbank vol informatie, tips en aanbevelingen over de mogelijkheden en uitdagingen die er zijn bij het bouwen van een speelplaats. Op de Ambrassade kan je daarnaast ook terecht voor meer informatie rond subsidies.

Kind & Samenleving

Enkele kernthema's van Kind & Samenleving luiden als volgt: kansen om te spelen, bewegen en chillen verhogen. Verbeteren van de publieke en gedeelde ruimte voor kinderen en jongeren. Op de website vind je heel wat informatie voor het (her)aanleggen van schoolspeelplaatsen. Je vindt hierbij ook pakketten die bijvoorbeeld informeren over hoe je leerlingen hierin kan betrekken en over het belang van het creëren van publieke ruimtes voor de bredere samenleving. Hiernaast bieden zij ook vormingen, coachingsessies of publicaties over bijvoorbeeld veiligheid van speelplaatsen aan.

kind & samenleving

Klik op het logo voor meer informatie.

Regionale, provinciale en lokale instanties

Twijfel zeker niet om contact op te nemen met lokale organisaties. Voor de stad of gemeente waarin de school gevestigd is, is het – met oog op het creëren van publieke speelruimtes – namelijk ook interessant om hier mee over na te denken. Bovendien kunnen zij mee bekijken hoe het project financieel ondersteund kan worden.

BIBLIOGRAFIE

BLES (2021). 8 Principes van een kwaliteitsvolle speelplaats. BLES. Geraadpleegd via <https://blesland.be/2021/03/17/wat-doen-we/>

De Ambrassade (2020). Naar de actuele toekomstvisie op schoolspeelplaatsen. De Ambrassade. Geraadpleegd via <https://ambrassade.be/nl/kennis/artikel/naar-een-actuele-toekomstvisie-op-schoolspeelplaatsen>

MOEV. (z.d.). Hoe ziet Speelplaatsanimatie Don Bosco de speelplaats. MOEV. Geraadpleegd via <https://www.moev.be/bewegingsthemas/aanbod-tussen-de-lessen/speelplaats/hulp-nodig/speelplaatsanimatie-don-bosco>

Kind & Samenleving. (z.d.). Speelwaarde en veiligheid. Kind & Samenleving. Geraadpleegd via <https://www.moev.be/bewegingsthemas/aanbod-tussen-de-lessen/speelplaats/inrichting-speelplaats/veiligheid>

Recht-Op vzw (2021). Rapport Partnerschap. Partnerschap tussen ouders en school is noodzakelijk om tot gelijke kansen te komen. Recht-Op vzw. Geraadpleegd via https://www.recht-op.be/images/pdf/2021_Recht_Op_Partnerschap_tussen_ouders_en_school.pdf

Van Assche, M. (2012-2013). MISSIE 'SPEELPLAATS'. Exploratief kwalitatief onderzoek naar de inrichting van speelplaatsen in negen Vlaamse basisscholen: actoren, motieven en struikelblokken. UGent. Geraadpleegd via https://libstore.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/063/036/RUG01-002063036_2013_0001_AC.pdf

MATERIALEN GO! OUDERS

GO! ouders ontwikkelde heel wat materialen die ook bij een speelplaatsproject bruikbaar kunnen zijn. Je vindt hieronder een overzicht. Neem zeker ook een kijkje op <https://www.go-ouders.be/> voor meer materialen, vormingen en informatie over allerlei andere thema's.

Een warm onthaal

Ouderblik onthaalbeleid: <https://www.go-ouders.be/sites/default/files/2022-09/onthaalbeleid%20op%20school%202021.pdf>

Een ouderblik over het belang van een goed onthaal van ouders op school, tips rond de verschillende onthaalmomenten, praktische suggesties en de rol van de ouderwerking bij onthaal van nieuwe ouders op school en in de ouderwerking.

Werken met vrijwilligers

Ouderblik vrijwilligersbeleid: https://www.go-ouders.be/sites/default/files/2023-02/47823_GO%21_Opmaak_ouderblikken_vrijwilligersverzekeren.pdf

Een ouderblik met informatie over de verschillende vormen van vrijwilligerswerk en welke risico's er aan bepaalde keuzes verbonden zijn. Vind meer informatie over de vrijwilligerswetgeving via <https://www.go-ouders.be/de-vrijwilligerswetgeving-verzekeringsplicht-en-informatieplicht>.

Materialen voor ouderwerkingen

- Wie doet er mee? <https://www.go-ouders.be/informatie-over/ouderparticipatie/ouderwerkingen/wie-doet-er-mee>
- Materialen algemeen: <https://www.go-ouders.be/materialen/voor-ouderwerkingen>
- Methodiekenbundel: <https://www.go-ouders.be/methodiekenbundel>

